

Maktabgacha ta'lim tizimi va boshlang'ich ta'lim o'rtasidagi uzviylik

Laylo Amatovna Abdiraxmanova
UrDU

Annotatsiya: Birinchi sinf o'quvchilarini yangi o'quv sharoitlariga moslashtirish muammosi ayniqsa dolzarbdir. Uni o'rganishga bolalar psixologlari, o'qituvchilari, shifokorlari va olimlari katta e'tibor qaratmoqda. Mutaxassislar masalani har tomonlama o'rganib chiqib, birinchi sinf o'quvchisining jamiyatga moslashuvi muvaffaqiyatiga ta'sir etuvchi omillardan biri bu bog'cha va maktab ishidagi uzluksizlik degan xulosaga keldi.

Kalit so'zlar: uzviylik, boshlang'ich ta'lim, maktabgacha ta'lim, intellektuallik

Integration between preschool education system and primary education

Layla Amatovna Abdirakhmanova
UrSU

Abstract: The problem of adapting first-grade students to new educational conditions is particularly urgent. Child psychologists, teachers, doctors and scientists pay great attention to its study. After studying the issue in every way, the experts came to the conclusion that one of the factors affecting the success of the first-grader's adaptation to society is continuity in kindergarten and school work.

Keywords: integrity, primary education, preschool education, intellectuality

Maktabgacha yoshdagi bolalik davri asosiy ko'nikma va qobiliyatlarni shakllantirish va rivojlantirish uchun qulay davr hisoblanadi. Maktabgacha yoshdagi bolaning etakchi faoliyati o'yindir. Asosiy aqliy jarayonlar - xotira, diqqat, fikrlash, tasavvurning rivojlanishi ham davrda faol sodir bo'ladi maktabgacha yosh. Bolalar bog'chasidan maktabga o'tishda bolaning tanasi va psixologiyasida qayta qurish sodir bo'ladi. O'yindan o'yinga o'tish bolaning o'quv jarayonining o'zini idrok etishida ba'zi qiyinchiliklarning paydo bo'lishi bilan bog'liq. Bolalar bog'chasi va maktab ishidagi uzluksizlik maxsus, yaxlit yaratishni nazarda tutadi ta'lim muhiti yagona tizimdagi uzluksiz ta'limning ushbu bo'g'inlari o'rtasida. Bunday yagona ta'lim muhitini tashkil etishda ta'lim muassasalari tomonidan ko'zda tutilgan asosiy maqsad - ta'lim va ta'limga yagona yondashuvni oqilona rivojlantirishdir.

Bog'cha va maktab uzluksizligini ta'minlovchi muammoni hal etishni boshlashdan avval har ikki ta'lim muassasasi ma'muriyati hamkorlik shartnomasini tuzishi, shu asosda jarayonning o'zi amalga oshirilishi kerak. Ta'lim muassasalari faoliyatining o'ziga xos xususiyatlaridagi farqni hisobga olgan holda, bir ta'lim tizimidan boshqasiga o'tish uchun qulay shart-sharoitlarni yaratish bo'yicha qo'shma loyiha ishlab chiqish maqsadga muvofiqdir. Bolalar bog'chasining maktab bilan uzluksizligini ta'minlaydigan birinchi keng ko'lamli qo'shma tadbir bolalarning moslashuvini kuzatish bo'lishi kerak. turli sharoitlar ta'lim muhiti. Monitoring tadqiqoti bolaning maktabgacha ta'lim muassasasida bo'lishidan boshlanadi va maktab jamiyatida davom etadi. Monitoring tadqiqotlarining birlamchi ma'lumotlarini hisobga olgan holda ikkala muassasa mutaxassislarini tomonidan birgalikdagi tadbirlar majmuasi rejalashtirilgan.

Yagona ta'lim makonini yaratishda bir qator omillarni, eng avvalo, tizimga ta'lim jarayonining barcha ishtirokchilari jalb etilishini hisobga olish zarur. Ta'lim muassasalari o'rtasida yagona jamiyat tizimini yaratishning birinchi yo'nalishi pedagog kadrlar bilan ishlash bo'ladi. Keyinchalik maktabgacha yoshdagi bolalar va ularning oilalari bilan bevosita ishlash bo'ladi.

Pedagoglar jamoasi oldida turgan birinchi va asosiy vazifa bolani bolalar bog'chasidan maktab ta'lim muassasasiga o'tkazish jarayoni uchun qulay shart-sharoitlarni yaratishdir. So'nggi paytlarda bolaning o'quv jarayoniga intellektual tayyorgarligining tarkibiy qismlari bo'yicha juda ko'p kelishmovchiliklar mavjud, shuning uchun olti yoshli bolalarni maktabga tayyorlashni yaxshilash bo'yicha birgalikdagi ish ham juda dolzarb vazifadir. Shu bilan birga, bolalarning maktab hayotiga qiziqishini shakllantirishga alohida e'tibor qaratilmoqda. Ota-onalarga bir muassasadan boshqasiga o'tish bosqichida bolaga hamrohlik qilishdagi rolini tushunishga yordam berish maktab xodimlarining ham, bog'cha o'qituvchilarining ham etakchi vazifasidir. Chunki uslubiy ish rejalashtirilgan va bevosita pedagog xodimlar bilan olib boriladi, so'ngra tahliliy-amaliy tadbirlar, qo'shma pedagogik o'qishlar, mavzuli pedagogik rasm xonalari orqali amalga oshiriladi. Tadbirning mavzulari oldindan rejalashtirilgan, indikativ yo'nalishlar: "Bolalar bog'chasi va maktabning uzluksizligi: qiyinchiliklar va istiqbollari", "Ta'limning birinchi haftalarida birinchi sinf o'quvchilarining asosiy muammolari". Sinf va ertak o'qituvchilarining o'zaro tashriflarini rejalashtirish va o'tkazish tavsiya etiladi. Bu o'qituvchilarga bolalardagi mavjud qiyinchiliklarga e'tibor berish va aniqlangan muammolarni hisobga olgan holda kelajakdagi o'quv faoliyatini rejalashtirish imkonini beradi.

Oila va ta'lim muassasasi o'rtasidagi hamkorlikni tashkil etishda o'qituvchilar va ota-onalarning bir-birlari haqidagi g'oyalarini shakllantirish muhim rol o'ynaydi. Pedagoglarning bolalar tomonidan idrok etilishi, o'qituvchi faoliyatining o'ziga xos xususiyatlaridan kelib chiqqan holda, ularning o'qituvchi haqidagi tasavvuridan biroz

farq qiladi. Bolaga tarbiyaviy ta'sirni tashkil etishda bolalar bog'chasi va oilaning uzluksizligi bola maktabgacha ta'lim muassasasiga kirgan paytdan boshlanadi. O'qituvchi bola tomonidan ikkinchi ona sifatida qabul qilinadi, agar o'qituvchi barcha kerakli empatiya va kasbiy mahoratga ega bo'lsa. Binobarin, ota-onalarning o'zlari pedagogning maslahat va tavsiyalarini tinglashga, ularni amalga oshirishga, kerak bo'lganda yordam so'rashga tayyor.

O'qituvchi boshlang'ich maktab birinchi sinf o'quvchisi bilan ma'lum bir masofada bo'lib chiqadi, bu o'qituvchiga o'rganib qolgan bola uchun tushunarsiz bo'lib qoladi - yaqin odam va birinchi turmush o'rtog'i. Bolaning o'qituvchi haqidagi tasavvurini to'g'ri va o'z vaqtida qayta tiklash oila a'zolari va ta'lim muassasalari xodimlarining birgalikdagi vazifasidir. Bu yo'nalish ota-onalarning umumiy yig'ilishi, ota-onalarning bo'lajak o'qituvchilar bilan uchrashuvlari, ota-onalar to'garaklari faoliyati orqali amalga oshirilmoqda. Agar barcha rejalashtirilgan tadbirlar professional tarzda amalga oshirilsa, bolalar bog'chasi va oilaning uzluksizligi maktab va maktab o'qituvchilarini bolalar tomonidan idrok etishning adekvat tizimini shakllantirishga maksimal darajada yordam beradi.

Bolalar bog'chasi va maktab ishida to'liq uzluksizlikni ta'minlaydigan ta'lim muassasalari ishining asosiy yo'nalishi bolalar bilan ishlashdir. Ushbu yo'nalishni amalga oshirib, o'qituvchilar o'z oldiga bolalarning maktab, maktab hayoti, o'quv mashg'ulotlari haqidagi tushunchalarini kengaytirish vazifasini qo'ydilar, ularning o'ziga xos xususiyatlari bolalar bog'chasida mashg'ulotlar o'tkazishning o'ziga xos xususiyatlaridan biroz farq qiladi. "Maktab" deb ataluvchi ta'limning keyingi bosqichiga o'tayotgan bola o'zi uchun mutlaqo yangi muhitga kirib borayotganini his qilmasligi, balki "bolalar bog'chasi - boshlang'ich maktab" yagona tizimida davom etishi kerak. Davomiylik tanishish maqsadida maktabga sayohatlar orqali amalga oshiriladi. O'quvchilar bog'cha va boshlang'ich maktabning uzluksizligi bilan tanishadilar, o'quvchilar o'yin va ko'ngilochar tadbirlarda o'quvchilar bilan muloqot qiladigan ta'lim muassasalarida muvaffaqiyatli amalga oshiriladi.

Bolalarni maktab hayotining o'ziga xos xususiyatlari bilan tanishtirish va kirish darslarini o'tkazish uchun maktab o'qituvchilari bo'lajak birinchi sinf o'quvchilari uchun maktabga kirishdan oldin bir muncha vaqt kirish darslarini o'tkazadilar. Bunday sinflardagi bolalarning qatnashishi, tajriba shuni ko'rsatadiki, bola psixikasida moslashish jarayonlarini shakllantirishga foydali ta'sir ko'rsatadi. Tizimdagi moslashuv darslarida qatnashgan bolalar mashg'ulotlardagi o'zgarishlarni osonroq qabul qiladilar, yangi jamoada tezroq moslashadilar. Shu bilan birga, ular yangi talaba bilan yaxshi munosabatda bo'lishadi, ular yangi o'qituvchini ijobiy qabul qilishadi. Bu holda bolalar bog'chasi va maktabning uzluksizligi o'quvchilarning o'qituvchi bilan birgalikda maktab mashg'ulotlariga qatnashishi orqali amalga oshiriladi.

Maktabgacha ta'lim muassasalari o'z navbatida ta'limning yangi bosqichiga o'tish bosqichida bitiruvchilarni qo'llab-quvvatlab, "Kelajak birinchi sinf o'quvchisi maktabi" faoliyatini tashkil etadi. Bunday maktab bolalar bog'chasida taxminan oktyabrdan maygacha ishlaydi. o'quv yili. "Bolalar bog'chasi - boshlang'ich maktab: ishda uzluksizlik" mavzusida o'tkazilgan birinchi uchrashuvga bo'lajak birinchi sinf o'quvchilarining o'qituvchilari taklif etiladi, bu erda bolalarni bitiruvchi tarbiyachi va bolalarni qabul qiluvchi o'qituvchining birinchi tanishuvi bo'lib o'tadi. . Maktabning keyingi yig'ilishlari bolalarning diagnostikasi, ota-onalarning so'rovlarini hisobga olgan holda o'tkaziladi. Bo'lajak o'qituvchilarni natijalar bilan tanishtirish, shu bilan bog'cha va maktabning uzluksizligini ta'minlash maqsadga muvofiqdir. "Kelajak maktabi birinchi sinf o'quvchisi"ning ish rejasi oldindan tuziladi va ta'lim muassasalari rahbariyati va pedagogik jamoasi bilan kelishiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. O'zbekiston Respublikasining "Ta'lim to'g'risida"gi Qonuni. T.:O'zbekiston. 1997
2. Kadrlar tayyorlash milliy dasturi, -T.:O'zbekiston. 1997 y.
3. «2017 — 2021 yillarda maktabgacha ta'lim tizimini yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida». 2016 yil 29 dekabr PF - 2707 –sonli qaror.
4. "Maktabgacha ta'lim tizimi boshqaruvini tubdan takomillashtirish to'g'risida" gi 2017-yil 09.09 PF–3261-sonli qaror.
5. "Maktabgacha ta'lim tizimi boshqaruvini tubdan takomillashtirish choratadbirlari to'g'risida" gi 2017-yil 30-sentabrdagi PF–5198-sonli Farmon.